

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéó Ferencz szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyilttérak stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbéó Ferencz szerkesztőkhöz küldendő, vidékről legezelszerűben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

A bukaresti székelyekről.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Bukarest, 1882. június 11.

A székely közmívelődési egyesület — melynek a „Székelyföld“ egyik leghivatottabb organuma — többek között főbb feladatai közé tűzte ki a Románia felé irányuló tömeges kivándorlás megakadályozását, vagy legalább a kivándorlás emez irányának megváltoztatását. Sokféle módot találtak ki s ajánlanak a kormánynak eme cél elérésére az okosak, de nézetem szerint — minthogy kényszer-rendszabályok életbeléptetése csak akkor volna némileg is jogosult, vagy legalább igazolható, ha módjában állana a kormánynak a tétlenül heverő munkaerőnek minden időben jól fizetett anyagot szolgáltatni benn az államban — a kivándorlás irányának megváltoztatása, vagy legalább a Romániába önző tömeges kivándorlás számának csökkentésére most legalább a kivándorlottak helyzetének s nyomorúságainak közvetlen tapasztalaton alapuló feltűntetése látszik a legalkalmasabb módnak. E szempontból tehát a „Székelyföld“ irány- s feladatának megfelelően nem lesz tán kárba vesztett munka, ha a Romániába kivándorlott székelyek anyagi helyzetéről elmondok egyet s más.

Tudva levő dolog, hogy a székely kivándorló legtöbb esetben csak nyers munkaerőt hoz Romániába magával s így csak természetes ügyessége által tud az oláh munkások között kitűnni, de a képzett olasz és német munkás mellett messze elmarad; következésképpen a németekkel és olaszokkal szemben helyzete nagyon alárendelt s igen sok esetben ez utóbbiak nagy számánál fogva, jobban fizetett munka végzésére nem is alkalmaztathatják, vagy igen csekély munkabéért mellett kap alkalmazást ott, hol valami ügyességet elsajátíthatna, miáltal munkaereje értékében tetemesen gyarapodnék. Ily körülmények között nem marad más hátra, mint a nálánál sokszorta ügyetlenebb oláhnak szegődni szolgálataiba vagy mesterség tanulására adni magát.

Előbbi esetben az oláh népben mesterségesen szított antipathiánál fogva minden iránt, a mi magyar, csak végső szorultságban kap munkát s ekkor is az oláh szeszélyének s malitiájának oly

mértékben van folyton kitéve, hogy igen gyakran lejárt munkabérének is bennhagyásával kénytelen a további szolgálattal felmondani; vagy ha ez az eset nem következne is be, lejárt munkabéréből egyik-másik rangu munkafelügyelő által különböző ezimeken oly levonások történnek, miáltal munkabére felemésztetik, mely eljárás ellen sikerrel legalább ritkán van felebbezésnek helye. Így azután 6—8 hónapi munka után eléhezve s elrongyosodva, könyöradományokból gyűjtött fillérekkel — ha kap az oláhtól — kénytelen visszatérni hazájába, honnan jó erőben s munkaképpel távozott volt s nem ritkán otthon reparálva munkaerejét, megfoghatatlan oktalansággal távozik ismét annak idegenek s ellenségei javára leendő újbóli elfecsérlésére.

A kivándorlottak azon részére, kik mesterség tanulására szánják magukat, szintén ritkán várakozik az előbbiekénél kiválóbb szerencse. Ipari fejlettség tekintetében ismét köztudomású dolog, hogy Románia a műveltebb államok s így Magyarországtól is messze elmaradt, következésképpen iparosai is a műveltebb államok iparosaiával versenyre kiállni korántsem képesek, s így a mesterséget tanulni kívánó székelynek nem állhat módjában kellő kiképzést nyerni. Munkájának tehát a külföldi iparcikkkel szemben nem lehet távol sem akkora értéke, mint mennyivel kellene, hogy birjon a ráfordított előállítási költségekkel fogva s különben is a fizetőképesebb, vagyonosabb osztály által nem is fogyasztatik.

Például felhozom azt, hogy igen sok székely kocsigyártó van Romániában s állítanak is elő kocsikat elég nagy számban; de azért aligha lehetne találni Romániában vagyos, fizetőképese embert, a ki honi gyártmányt fogyasztana, hanem Bécsből s általában külföldről rendelt cikkekkel elégitik ki szükségleteiket főleg azért, mert finomság tekintetében a belföldi gyártmány amazzal versenyezni nem tud.

Ily körülmények között kénytelen a belföldi iparos nagy költséggel előállított iparcikkeit a kevésbé fizetőképese osztálynak kínálni s többnyire potomon eladni; így meggy csakhamar tönkre az iparos s lesz belőle napszámos, hol ismét az előbb leírt sorsot aligha ki tudja kerülni. Minden iparágnál így megy ez. Daczára mégis ezen kézzel fogható misériának, mind nagyobb számmal jönnek Romániába mesterségtanulni.

Ezen ipari pangás mellett a magyar iparosok tönkrejuttatásában igen jelentékeny szerepet visz az állami fináncziális érdek is. Többé-kevésbé megvan ez minden államban s Magyarország sem áll a legjobb lábán e tekintetben. De azért megvan adva a lehető védelem az iparosnak is. Romániában erről szó sincs, vagy legalább gyakorlatilag nem, érvényesíthető, s legnagyobb részt, ha netán törvényileg válnék is joguk erre, annak érvényesítéséről s módjairól egyet

sem találtam olyant, ki tudna valamit s még olyant sem, ki tudná bár azt: vajjon mit vesznek fel alapul az adó kivételénél? Csak azt tudják, hogy évnegyedenként jó ki a fizetési felhívás s annak 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett eleget kell tenni.

Annyit hallottam, miszerint ezelőtt az adóvégrehajtás alól az iparos nélkülyözhetlen műszerei legalább ki voltak véve, de jelenleg egy újabb rendszabálynál fogva ezek is végrehajtás alá vonhatók azon elvből kifolyólag, miszerint a ki adóját megfizetni nem képes, az önálló iparüzésre sem lehet képes; könnyen megy tehát itt az, hogy valaki napszámosa degradálódjék!

Az adó magasságát a következő numerikus adat eléggé mutatja:

Egy olyan kovácmester, kinek álló tőkéje műszereiben van, forgó tőkéje pedig semmi sincs s a munkadót anyagiából állítja elő a munkát, fizet évnegyedenként adót 34 frankot, azaz 15 frt 24 krt, egész évre 60 frt 96 krt. Csikmegyében kevés kellene hozzá, hogy megyei virilis legyen.

Ily aránytalan megterheléssel szemben számbavehető jogaik sincsenek s megfelelő jogvédelemben nem részesülnek, megtámadtatás esetén legjobb jogorvoslat a türelem, mi azonban rózsát ritkán terem Romániában.

Betegh Antal.

Magyar Schulverein. „Magyar iskola-egylet“ címűen — mint értesülünk — egylet van alakulóban, melynek szervezete már teljesen megállapított. A végleges szervezés ügyében értekezlet fog tartatni Budapesten; ha az alapszabályok elfogadtnak, azonnal felküldik a belügyminisztériumhoz. Az egylet célja: A magyarsodásnak társadalmi uton lendületet adni. — Különösen a fővárosnak németajkuak által lakott részeiben ösztöndíjak alapítása és jutalmak kiosztása azon szegény sorsu németajku elemi iskolákat látogató tanulóknak, kik a magyar nyelvben aránylag a legnagyobb előmenetelt tanusították. Ha az egylet vagyoni viszonyai engedni fogják, figyelmét a vidékre is kiterjeszti, s a németajku vidéki városokban is fog jutalmakat kifizetni.

Gabonavámok hatása Romániában szemben. A magyar kormány ama intézkedését, mely szerint a Romániából Magyarországra importált gabonák, nevezetesen a buza vagononként 50 frttal és a tengeri vagononként 35 frttal megvámoltatnak, az itteni termelők és bérlők nagyon zokon vették. Alig három hete, hogy ez a rendelet életbe lépett és már is észrevehető a gabnavásáron bizonyos neme a pangásnak, mert bizony nagy rubrika 50 krajczár egy mássa buzánál. De szükséges is volt ez az intézkedés, mert Bukarest már jóformán az aradi, temesvári, szegedi, nagyvárad, kolozsvári, brassói és kvásárhelyi szeszgyárosok és gabnakereskedők bevásárlási központjának lehet tekinteni. Az idei középszerü termés és a magyar gabonavámok vissza fogják terelni a kereskedelmet és keresztetni fogják a hazai terményeket.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban közlendő cikkek soronként 10 kr. díjért közöltnak.

Bereczk, 1882. jun. 21.

Tekintetes szerkesztő ur!

A Rikán belöli honvédegyeletnek egy háromtagu bizottsága utján arról értesültem, hogy testvérbátyám, Gábor Áronnak 1849. július 2-án a kökösi ötközetben történt eleste 33-ik évfordulója napján, az ő emlékeztetere, az eresztvényi sírkertben, hová őt rögtönzőleg összehevenyészett rideg göröngyök alá minden szertartásos temetési functió nélkül hű bajtársai betakarták: a közlő július 2-án sirja felett egy vallásos gyászisteni tisztelet: Requiem, Libera, egyházi szónoklat, ezt követőleg hazafias megemlékezés s végre befejezősül egy rövid disz-ebéd megtartása szándékolatik.

Midőn alattirt feledhetlen testvérbátyám iránti kegyeletes megemlékezésnek bármilyen módjára felújításáért mely részvételjes köszönetemet fejezném ki, engedje meg a tisztelt szervező honvéd veterán harcosoktól kiküldött bizottmány azon családi szerény véleménynek kifejezést adhatnom, miszerint Gábor Áron iránt, ha az akkori szomorú korszakban nyugvó helyén szokott vallásos egyházi temetést celebrálni betiltva volt, azt a család ott, hol ő született s felnevelkedett, maga rendjében elvégeztette, érte, illetőleg lelke üdvéért a családtól kitelhetőleg az engesztelő vérontás nélküli áldozat bemutatása elintéztetett s következésképpen, ha maga a nemzet 1861-ben, midőn monumentuma felállításáról tüzetesen határozott, jobbnak látta ezen most czélbavett ceremonialis functiót az oszlop felállításá idejéig hátrahalasztani: én mint testvére, ma épen 33 év lezajlása után azon rideg s csak egy bogáncskóróval jelzett sirhalomnál ezen ceremónia megtartását időelőttinek látom s jogosan felteszem, hogy a család kezdeményezése nélkül a tisztelt honvédegyelet annál kevésbé fog beleavatkozni, mert Gábor Áron nem csupán honvéd harcos veterán bajnoksáinak a halottja, hanem az akkori két magyar haza, a székely nemzet és nemes Háromszék egyetemének is; ezek pedig, mint az elhunytak szülő anyja, senkit nem jogosítottak fel egy felszagnak tekinthető temetés tartására, s ha nem, akkor méltóztassanak bevégni azon intézkedést, melynek mielőbb jönie kell, s mely az elhunyt nagy nevének, férfias dicső tetteinek méltó elismerésül a közös nemzeti kegyelet adója lerovását fogja megörökíteni.

Ez az én egyszerű véleményem; ezt hangoztatja a család s Bereczk város minden lelkesült polgára. Ennél fogva kérem tisztelettel az ügygel még egy kissé várakozni, ha irányában kegyelettel viseltetni akarunk.

Azonban ha előrebocsátott egyszerű véleményemmel szemben Gábor Áron emléket a Rikán belöli honvédegyelet s talán a nemes megye egyeteme is, mint olyan hőst, ki 1849-ben hazafiai kötelemét derékul teljesítette, a honszeretet tüzetől lángolva véres áldozatot is mutatott be a közös oltáron, s mint olyan hőst, kinek nagy nevét örökhír, tetteit a nagy magyar haza fennen hirdeti, s a szabadság harcosai között a késő unokák is a történelemből olvasni fogják, s kinek Háromszék védelmében nem kevés része volt szemben az

oros és osztrák hadsereg, oláh és szász rabló csapatokkal: mégis a célba vett módon megünnepelni kívánánk, kérem, hogy az egyházi function kívül minden külső más ünnepélyességek, u. m. szónoklatok, dísz-ebéd stb., melyek által dicső emléke s életviszonyai érintetnek, mellőztessenek, mert mint előre bocsátom, ilyesmire a honvédegylet senkitől jogosítva nincsen.

Hasznosabbat tenne a honvédegylet, ha Gábor Áron emlékét dicsőíteni ohajtván, a gyászünnepélyességek helyett felelevenítené annak tisztázatahozatalát, hogy hol, hogyan és ki által kezeltetik az 1861-beli alkotmányos nagy gyűlésen életet nyert s több százakra rugó szobor-alap? mennyit gyümölcsözött? ahhoz később több oldalról történt adakozások hol vannak? s ma tulajdonképen mekkora a régi és újabb gyűjtemények összege? hogy az az annyit emlegetett „Gábor Áron-féle” emlékszóbor mikor állítatik fel? Ki van annak felállításaival megbízva? minő lépések, esetleg költségek lettek téve ez ügyben? Számolt-e a szobor-bizottmány valaha illetékes helyen eljárásáról? ha igen, miért nem hozatik ez nyilvánosságra minden illetőnek megnyugtatóra?

Továbbá: üttessék fel a nemes megye bizottmányi gyűlésének 1872. márcz. 12-ik napján felvett jegyzőkönyve, melyben én, elnöklő gróf királybíró ur ő méltósága és a bizottmány színe előtt interpelláltam Háromszék egyetemét a kérdéses szoborüggyben s érzékeny hangokban adtam kifejezést annak, hogy ha továbbra is oly részvétlen maradand a megye, testvérem hamvait hazaszállítatom a családi sirba s az érzéstevényi sikerben lévő simplex köré felíratom, hogy: „hic jacuit corpus Aronis Gábor, surexit non est hic”, és ha ez is úgy hangzott volna el, mint szent János szava a pusztában s a jegyzőkönyvben semmi intézkedés bejegyezve nem volna, ez esetben terjesztessék ezen ügy a közelebbi bizottmányi gyűlés elébe, s ottan hozassék határozat az iránt, hogy a szobor felállítása körül intézkedni ki van hivatva? a honvédegylet-e? a nemes megye egyeteme-e? vagy maga a törvényhatóság? mert nézetem szerint a honvédegylet tagjai csak bajtársai voltak a hős vértanúnak, kik együttesen nem magukért, hanem a közhaza szabadságáért harcoltak; s kiket védtek ezek legközelebről? Felelet: a minden oldalról megrohant Háromszéket. Ki hozta a szobor felállítására vonatkozó határozatot? Felelet: a nemes megye egyeteme az 1861-iki alkotmányos nagy gyűlésen. Ki köteles tehát ezen ügyet valahára lebonyolítani? Felelet: maga Háromszék-megye törvényhatósága. Ha tehát ennek gyűlését megvárni derék főispánja veendi kezébe, leszámoltatása a begyűlt pénzeknek, talpraállítás a szoborbizottmányoknak s végre a szobor munkába vétele azonnal árkába kerülend. E nélkül, nézetem szerint, tarthatunk solemnis functiókat, dictiókat stb., de ezzel nem lesz elég téve a nemzet hazafias közohajtásának.

Én ezt első sorban létárgyalandónak vélve, főispán ur ő méltóságát az ügy élén tisztelhetni alázattal kérem s így ama „nagy napon”, a megejtendő leleplezőskor, a honvédegyletnek is nyílna alkalom, elhunyt bajtársa iránti kegyeleme adójának lerovására.

Tökéletes tudomásában voltam annak mindenkoron, hogy mennyiben egyeztethető össze családom szerény, de szegény társadalmi állásával azon öntudat, hogy én a simplex graeniczer katoná emlékére emelendő szobor ügyében valamely lépést tegyek, s épen ez volt indító oka annak, hogy 1872-től maig szomorúan pillantottam a praescriptiót túltelt idő hosszára s melőztem befolyásomat még akkor is, midőn Pávai Vajna Elek a testvérem sirján díszlő bogáncskóró leszakításával, az azon busan éneklő tengeliczet megfosztotta nyugpontjától.

Ezen fellépés lelkesített ugyan sok hazafit, szült is eredményt, mennyiben az adományok gyűjtésével egy lépéssel közeledtünk a cél felé, de mivel a fonalszál nem volt illetékes kezekben, visszaestünk

oda, a honnan kivergődni törekedtünk, azaz: a begyűlt pénzek mikénti kezelésére nézve semmi eredményre sem jöttünk.

Ha tudnám, hogy jelen fellépésem is hajótörést szenvedne, felsehajtván így szólitánám még dicsőült testvéremet: „Kedves testvér! légy nyugodt ott a sirgödröngyök alatt; lelked, szellemed nem alszik el a nemzet kebelében. Csak idő kérdése, leróni azt az adót, melyet számodra megiszavazott a nemzet elismerése. Conscriptus székelv létedre magad vagy a baza nagy épületének alapjában egy parányi kő, melyet véreddel pecsételtél meg. S bár hosszú 33 év óta porladsz az orosz lovasság által megtaposott rideg sirgödörben, mégis élsz és fogsz élni örökre; írva van: „Moriendo vives”. Ne hidd hát, hogy oly hálátlan lenne Háromszéknek a hazaért élni s halni kész nemzete, hogy megfelelkeznek hősi tetteidről; ne hidd, hogy Szentgyörgy elfeledte volna azt a 34 éjszakai folytonos virasztásodat, mely alatt az ágyuk és golyók öntésében izzadtál; ne hidd, hogy Vársárhelynek kihalt volna emlékéből a tudat, hogy te ottan árzenált állítottál fel s a csatába indulásod perczében előérzetednél fogva oly érzékenyen vettél bucsut a város minden polgárától, mintha sejtetted volna csakhamar bekövetkezett eleseted. De ezenfelül a nemzet történelme is feljegyezte, hogy te hazádnak rendületlen híve voltál s mint ilyen, leróttad hősi leg köteledet.”

Ezeknek előrebocsátásával a továbbiak elintézésére minden érdekeltet hazafias tisztelettel felkérek.

Gábor Imre,
polgármester.

A esikmegyei gazdasági egyesületnek

f. év és hó 14-én tartott választmányi ülésén vezetett jegyzőkönyv kivonata:

(Vége.)

6. Az elnökség bejterjeszti a földmívelési miniszterium által küldött kísérleti vetőmagvak kiosztásáról szóló jelentését, melyben egyszersmind sajnálattal hozza az ig. választmánynak tudomására, miszerint a Haubner és Köhler budapesti magkereskedő czégből érkezett nagy mennyiségű kendermagnak nagyobb része teljesen csiraképtelen volt.

Mi az egyesület újítási törekvéseire annál lehangolóbb, mert számos kísérlettevő egyleti tag kénytelen volt a nagy remények közt elvetett magot kiszántani.

A felolvasott jelentés tudomásul vétetvén, az elnökség megbizatik, hogy ennek értelmében földmívelési miniszter ő nagyméltóságát a magnak mikénti kiosztásáról teendő jelentése kapcsán, a kendermaggal történt visszaélésről értesítse.

9. Olvastatik Deák Ignác titkár indítványa a nagymélt. földm. miniszterium által az egyesület folyó kiadásaira utalványozott 650 ft államsegélynek mikénti felhasználása tárgyában.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatik s annak értelmében, az egyesület könyvtára részére megrendelendő gazdasági szakkönyvnek, valamint a beszerzendő gépek, esetleg eszközök javaslatba hozatalával a fenn kiküldött ötös bizottság azon utasítással bizatik meg, hogy javaslatát az ig. választmány legközelebbi gyűlésén terjessze elé.

11. A kiküldött hármaz bizottság bejterjeszti terjedelmesen kidolgozott javaslatát László Ferencz által a megyei gyümölcstenyésztés érdekében a törvényhatóságához beadott s onnan véleményezés végett ide áttett indítványra vonatkozólag.

Az igazgató választmány a felolvasott igen érdekes praeparatumot, mely az országos gyümölcstenyésztési mozgalmakat is híven visszatükrözi, nagy figyelemmel hallgatván meg, szerzője Márton Ferencznek, mint a kiküldött bizottság érdemes elnökének, jegyzőkönyvileg köszönetét fejezi ki. Továbbá határozatilag kimondja, hogy e praeparatum a megye törvényhatóságához feleletül az áttett indítványra, egész terjedelmében másolatban küldessék meg; minek végrehajtásával az elnökséget bizza meg.

(E javsslat a lapban egész terjedelmében közöltni fog.)

12. Új tagokul bejelentettek: Csödő István ügyvéd, Koncz István nyug. százados és Mindszent község, mint alapító tagok; Salamon Alajos ellenőr, mint évdijas tag; továbbá Nagy Antal, Pál Ferencz, Benedek Antal, Salló Imre, Bocsor Domokos és Nagy Dénes Mindszentről, ifj. Nagy Ferencz és Gál Ferencz Zsögödől, mint pártoló tagok.

Örvendetes tudomásul vétetvén, titkár utasittatik, hogy a belépett tagok neveit az egyleti tagok névsorába vezesse be.

Deák Ignác,
egyleti titkár.

Csik-Szereda város képviselőtestületének jun. 22-én tartott rendkívüli közgyűléséről.

Szokatlan érdeklődéssel folyt le a mai rendkívüli közgyűlés. Napirenden Balogh Elek és társának indítványa volt városunknak nagyközséggé leendő átalakítása iránt. Napokkal ezelőtt lehetett már észrevenni, hogy a felvetett eszme egy bizottsági tagok, mint általában a polgárság körében sokkal nagyobb mozgalmat szült, semhogy a gyűlés a szokott egyhanguságban folyhatna le.

Az indítvány indoklásában arra volt fektetve a legfőbb súly, hogy miután a városnak csak az árendák képezik az egyedi bevételi forrását, melyekkel pedig a kiadások csak úgy lettek fedezhetők, hogy a jelenlegi hivatalnokok lemondottak az őket megillető s törvényileg kikötött fizetésük feléről, de miután nagyon kérdéses, hogy a jövőben megválasztandó hivatalnokok hajlandók lesznek-e erre s miután a kiadások ekkénti fedezetlensége miatt a város úgy szólván semmi anyagi előnyt nem tudott s nem tud magának biztosítani: ne legyünk tovább rendezett tanácsu város, hanem alakuljunk át sokkal kisebb költségvetést, illetőleg kevesebb kiadásokat kívánó nagyközséggé.

Becze Antal alispán volt az első szónok, ki a nála már oly nagy szónoki hatalommá vált tárgyilagosság döntő erejével kimutatta az indítvány indokainak tarthatatlanságát, adatokkal bizonyítván be először, hogy aránylag ép városunk tette az országban a legnagyobb haladást (1321 frtot tesz az 1881. évi tiszta pénztári maradék akkor, midőn ugyanazon évben az oly díszes iskola és megelőzőleg a város háza lett felépítve) és másodsor a nagyközségeknek — példaképen hivatkozok Szt. Domokosra — jóval több kiadása van, mint a mekkora van jelenleg Szeredának. De egyuttal magasabb szempontból is elvetendőnek avasolta az indítványt. Hangsúlyozta, hogy ha nagyközséggé alakulunk, úgy, míg egyfelől ignoráljuk a felsőbb hatóságok intencziót, elvetvén emez eljárásunkkal a városunk megalkotásánál őket vezérlő azon elv, hogy a kisvárosi iparosok a magyarság leghathatósabb terjesztői, addig másfelől elveszítjük mi is ép az iparosság terén birt nagymérvű kiváltságainkat, melyek aztán többé vissza nem szerezhethők. De egybíránt ha ellene nem szólana is az indítványnak a város minden egyéb érdeke, már csak azon tekintetből is el kellene azt vetni, hogy mint nagyközség nem felelhetvén meg a megye központjától kívánható követelményeknek, igen közel áll ama veszély, hogy a most mint központba csoportosított különböző hivatalok más helyre tennék át székhelyeiket. Mindezen okok folytán kéri a közgyűlést, hogy Balogh Elek és társainak indítványa vétessék le a napirendről.

Hasonló értelemben nyilatkozott Molnár Lajos is. Nem lehet szerinte sem lemondani a történelmi mult által reánk maradt missióról. Elismeri, hogy két század óta Szereda vajmi keveset tett úgy a szellemi, mint az anyagi haladás terén. Szülővárosának multja iránti kegyeleme s jövőjében való reménye nem engedhetik meg, hogy Csik-Szereda városunk községgé alakulása belenyugodhassék. Az a meggyőződése, hogy az eddig elkövetett mulasztások és hibáknak helyrehozásában, nem pedig a

nagyközséggé alakulásban kell keresni a megoldást. Az elkövetett mulasztások eredménye az, hogy Cs. Szereda városunk megalkulása óta 7–8 generáció váltotta föl egymást és mégis ma még, ily hosszú idő lefolyta után, meg kellett érni, hogy a mai generációnak arról kell tanácskozni, hogy e város — községgé alakuljon. Annyi idő hosszú sora alatt sem tudott Szereda városias színvonalra fölemelkedni. És e mulasztásokban hibásoknak tartja mindazokat, kik a város ügyeinek élén állottak; mert azt a befolyást és hatalmat, melylyel bírtak, nem tudták kellő mértékben felhasználni a város emelésére; hibások voltak maguk a polgárok, mert a város fejlesztése iránti törekvésekben közreműködési hajlamot nem mutattak, és hibás maga a képviselőtestület, mert annak tagjaiból alig néhányan vesznek részt a közügyek intézésében. Csekély érdeklődést és kevés érzéket tanusítanak a város előhaladása iránt s így irányt sem adhatnak az előjárásnak a város előhaladása utjára. Mert szóló így van meggyőződve s mert polgári kötelességének ismeri városa érdekében mindent megkísérteni: határozati javaslatot nyújt be, mely szerint küldjön ki a képviselőtestület egy 5 tagu bizottságot, hogy az megvizsgálva a kiadások és bevételek közti arányt, ennek alapján dolgozzon ki részletes tervet arra nézve, hogy miként lehetne a város érdekeinek s jövőbeni hivatásának megfelelő lépéseket megtenni.

Lázár Domokos elfogadja Molnár indítványát, de hivatkozva K. Vársárhelyre, hol a „Székelyföld” szerint kölcsön vett pénzzel vettek legelőket: utasittatni kívánja az előjáráságot, hogy hasonló módon igyekezzék ő is megszerezni az annyira szükséges legelőket, mire elnök megjegyzi, hogy ők már saját intenczióikból tettek lépéseket ez iránt, sőt alkudozásban is vannak Füle községével.

Nagy Imre felszólalására, hogy t. i. eltért a közgyűlés a kitűzött napirendtől, elnök szavazás alá bocsátja Balogh Elek indítványát, melyet a szavazatok számbeszedése után 33 — három ellenében — elvontni határozott. Molnár indítványa pedig kimondatott, hogy nem lévén benyújtva a gyűlést 24 órával megelőzőleg, ez alkalommal nem tárgyalható, hanem a következő gyűlés napirendjére fog kitűzteni.

A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után elnök a gyűlést bezárja.

Levelezés.

Csik-Szentkirály, 1882. június 16.

(Válasz Mórész Gyula urnak a „Magyar Polgár” 128-ik számában „Pünkösdi bucsu” czimvel írt cikkére.)

(Vége.)

Helyeslem eszejárását, ha oda céloz, hogy a leány gyermekek tanítására nöte-nitők alkalmaztassanak, de csak úgy, hogy a tanító kisasszony a nép gyermekét ne csak valami pipikeltetésre, urkolásra, neozolásra stb. tanítsa, hanem vezetése alatt a nép között meglévő vagy behozható háziipar-nemek fejlesztessenek s a háztartás és konyhakertészet is különös gondban részesíttessenek.

Hogy pedig ezek mily lendületet vettek Csikban, arról M. ur, úgy látszik, semmit sem tud, mert akkor legalább méltatta volna a megye törvényhatóságának azon intézkedését, hogy a sepsiszentgyörgyi szövőgyárnál leánykákat taníttat, hogy a kormánytól javított szövőszékek és egy vándor tanító igértetvén, elhatározta a jövő ősztől kezdve a megye különböző részeiben a szövészetbeni oktatást megkezdeni.

A somlyói bucsu a nép részéről igen kevés fényűzést láthatott, de láthatta azt, hogy a székely leány mint hozza meztől kezében csizmáját; miben pedig csak annyi fényűzést látok, hogy a bucsu helyén legálabb csizmában akart járni. Ha a közel falusiak egy kissé csinosabban öltöztek is fel, az nem lehet feltűnő, mert szép idő lévén, legünnepebb ruhájukat sem félhették; anynyi igaz, hogy én „téli bundában” egyet se láttam.

S ha mégis a székelyek közül kelle-

ténél többen estek volna a fényűzés bűnébe, javítsuk inkább itthon őket, mint oly forum előtt törjünk pálczát egy nép felett, a mely forum előtte ismeretlen; s mi egyébre nem is való, csak arra, hogy még inkább szaporítsuk azok számát, kik Csikről egy-egy ilyen közlemény után, nem rossz akaratból ugyan, de a legbadarabb dolgokat írják össze.

Mert lám, igaz példaszó az, hogy „a hal a fejtől bűdösödik”, s hogy „a példa vonz”. A székely nép között is nem egy ur él, ki rendszeren tovább nyújtózkodik, mint a meddig takarója ér.

Még csak azt engedje meg M. ur, hogy azon 15 ezer ember legnagyobb része a somlyói bucsura nem „vallási rajongásból”, hanem benső, tiszta vallási meggyőződésből és érzésből megy. Meglehet, hogy ez megfoghatatlan ön előtt, mint egy katolikus gymn. tanár előtt, de úgy van. Ha ez egyszerű, de tiszta vallási meggyőződését is elvesztené valamikor a székely nép, akkor csakugyan volna mi fellet sajnálkozni.

Azt is jó megjegyezni, hogy a székely nép jobb történész, mint nem egy azok közül, kik e czímmel dicsekednek. Ő a történetet csinálta, de nem ferdítette s mai nap-ság évről-évre egy oly ünnepélylyel örökíti meg dicső multját, miut épen a pünkösdi bucsu. Míg a törököt, tatárt bérczei közül nem egyszer csufosan kiűzte, addig azt is megmutatá, hogy őseitől öröklött vallása „nebántd-virág” s jaj a ki hozzá mer nyulni. Ezen szempontokból nevezem én a pünkösdi bucsut egy nagyszerű és lélekemelő nemzeti és vallási demonstratióknak.

15—20 ezer egy helyre összegyűlt embernek minden esetre hulladéka is van; de a hulladékot szedegetni nem dicsteljes munka.

Végül arra kérem M. urat, hogy ha máskor irni akar azon népről, melynek főgmnasiumánál oly diszes tanári állást foglal el, akkor tegyen fel tisztább szemüveget, vagy ha ilyennel nem rendelkezhetik, törje össze tollát. Fiat pax!*)

Ferenczi Károly s. k. plebános.

Kézdi-Vásárhely város összes iparosaihoz.

Iparostársak! A közel lefolyt III. osztályu kereseti adó tárgyalásoknál K.-Vásárhely város összes iparosai, ezen kereseti adó címén, oly tulságosan megvagyunk adóztatva, hogy lehetetlen ez ellen föl nem szólalnunk és ügyünk orvoslását felsőbb helyen ne keresnünk.

Mi alattitartak a csizmadia ipartársulat nevében már tettünk is lépéseket, t. i. Háromszékmege méltóságos főispánja után, a nagyméltósága m. kir. pénzügyminiszteriumhoz leendő fölterjesztés végett, folyamodást nyújtottunk be.

Nekünk iparosoknak minden utat és módot föl kell használnunk, hogy ily terhes helyzetünkön segíteni tudjunk, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha összetartva, minden iparos-társulat megteszi felsőbb helyen a kellő lépéseket.

Mi, ha ügyünk méltányos elintéztét nem nyerend, készek vagyunk a törvényhozó testületnél is sérelmeink enyhítését kérni.

Ha mi kvásárhelyi iparosok évről-évre fokozatosan emelkedő adókkal terhelhetünk a nélkül, hogy a keresetképesség emelkednék, akkor mi marad nekünk egyéb hátra, mint elhagyva szeretett hazánkat, idegen föld kebelén keresni azt, mit saját hazánk tőlünk megtagadott — a megélhetést.

Mi kézdivásárhelyi iparosok az oly terheket és adókat, melyek keresetünkkel arányban voltak, mindig készek voltunk a legszivesebben minden felszólamlás nélkül hordozni; mert tudtuk, hogy ezzel tartozunk szeretett hazánk és királyunknak; de midőn a terhek elviselhetlenné válnak, lehe-

tetlen föl nem szólalnunk és minden utat és módot fölhasználnunk, hogy sorsunkon könnyítve legyen, vagy pedig oda menekülni, hol szorgalmunk után magunkat fenn tudjuk tartani.

Mi kézdivásárhelyi iparosok volnánk hivatta, hogy „a szomszéd Moldvában is a székely iparnak tért hódítsunk, mivel nálunk megvan a szorgalom és jó akarat; de ez is már lehetetlenné vált, mivel a beszállított árúk oly magas adókkal lettek megterhelve, hogy saját kárunk nélkül többé szállítani nem tudunk.

Hány iparos családapa van, ki a nyomor és nélkülözésekkel küzdve nem képes a legnagyobb erőfeszítés és szorgalom mellett is naponta annyit keresni, hogy éhező gyermekeinek egy darab kenyeret kezébe tudjon adni! ez azonban nem vétetik tekintetbe; neki azért, ha maga és gyermekei szájától megvonja is a kenyeret, a magas adót fizetnie kell.

Iparostársak! Eljött már az idő sorsunkon segíteni, összetett erővel folyamodjunk a nagyméltósága m. kir. pénzügyminiszteriumhoz, hogy legalább jövőre vegye tekintetbe az itteni iparosostály szomorú sorsát és nyújtson utat és módot rá, hogy az itteni iparosostály fölemelkedni tudhasson.

Mi voltunk az 148%, évek legválságosabb szakában is az elsők, kik vérünket, éltünk és vagyonunkat áldoztuk a honért.

Lehetetlen, kellőleg feltüntetve helyzetünket, hogy a nagyméltósága m. kir. pénzügyminiszter urnál siket fülekre találjunk.

Tegyük meg tehát mindent és akkor legalább magunkat nem vádolhatjuk, hogy tétlenség voltunk és tétlenségünkkel idéztük elő saját romlásunkat!

A magas kormánynak is érdekében áll a székely ipart lehetőleg virágzásra emelni, mivel ezáltal sok székely iparos család vissza tartatnék a kivándorlástól.

Szász Károly,

Sáska Antal,

csizm. ip. társ. alelnök. csizm. ip. társ. elnök.

Mindenféle.

— E tanévi zárvizsgák K.-Vásárhelyt június hó folyamában mindig tartottak. A kantai gymnasium, hol pár év óta több ref. növendék is tanul, a délelőtti órákban mindennap 1—2 tantárgyból szigorú vizsgát tartott. A hallgatóság kevés, mi abban leli magyarázatát, hogy városunk lakói, ki iparával, ki kereskedése vagy hivatalával, igen el vannak foglalva. A felső népis-kola vizsgái június 23, 24 és 25-én jártak le. Városunk tanügyi fejlődéséről hiányairól közelebből referálunk. Addig is felhívjuk a közönséget a vizsgák látogatására, hogy bírálatunknak szemtanuja lehessen.

— Gyergyószentmiklósi plebánossá Ferenczi Károly csikszentkirályi plebános — mint ki a választásnál legtöbb szavazatot nyert — nevezetett ki. Horváth Károly győ.-alfalusi plebános, a ki második helyen volt választva, a gy.-fejérvári káptalanhoz kanonokká fog kinevezettni. Örömmel üdvözljük mindkét jeles papunknak megérdemelt előléptetését!

— Lázár Kaján csikkozmási birtokost és szeszgyárost családi gyász érte. Neje, született Fekete Juliánna élete 33-ik s boldog házasságának 13-ik évében, folyó hó 18-án reggeli fél 9 órakor meghalt. Négy kiskoru árva és számos rokona gyászolja az elhunytat. Béke hamvaira!

— Székely-Udvarhely intelligens közönsége nagy részvétellel kísérte sirjába f. hó 21-kén a szép kis Sebesi Erzsébet, Sebesi Ákos ügyvéd alig hároméves kis leányát. Az elmulás szomorú és elbusító egy kis virág hervadásában is, leverő, még ha aggot temetünk is. A misere megráz, mert emlékeztet a göröngyös pálya végezetére, a hol kezdődik az ismeretlen, a végtelen. Mennyire fájóbb tehát elhantolni egy kicsike keskeny sirt, mibe nem egy fáradt élet költözik, hogy elpihenné szenvedéseit, hanem egy olyan kis kebel, mely fejlődésben vala még, mely csak örömet látott, csak gyönyört okozott és csak a mosolyt ismeré. Ki irná le a szülők bánatát elvesz-

tésében kedves gyermeküknek! — A szülők keserve mérhetetlen, s csak a válásos hit lehet igaz vigasztalójuk és azon gondolat, hogy az Ur a felhők felett bekötözi a sebeket az idők balzsamával s a veszteséget kipótolja az életben nyújtandó örömmel és meglelégedéssel. A ravatal felett Tholva Zsigmond ev. ref. lelkész tartott emelkedett hangú szép könyörgést, minek végeztével a ref. collegium ifjúsága énekelt gyászdalokat. A kis korporsót fehérbe öltöztött kis leánykák kísérték ki a temetőbe. Ugyancsak az ifjúság zenekara játszott gyászindulókat a menet alatt és a sir felett is. A kis elköltöztött nyugalma legyen békés és szelid!

— A torjai kénbarlang, mely halálos kigőzölgésével pár pillanat alatt halált okoz, a közelebbi időkben több öngyilkosságnak volt színhelye. Nevezetesen ezen évben eddig már öt ember lelte halálát a barlang fojtó légkörében. Hogyne, mikor a barlang senki által nem őriztetve, mintegy önként kínálkozik az életnek, vagy kétségbeesett lelkeknek, hol gyorsan és minden fájdalom nélkül megszabadulhatnak az élet terheitől? Ha már ezen nevezetes gyógyerejű barlang fenntartása okvetlenül szükséges a szenvedő emberiség érdekében, a fürdő-biztosságnak kötelessége lenne, ezen veszélyes helyre több gondot fordítani. Szükséges lenne azt erős kerítéssel körülvenni s az évnek azon részeiben, melyben fürdő vendégek nincsenek, zár alá tenni s szorosan őriztetni, mert a csábító alkalom az életuntakra nézve igen veszélyes s a szándékot gyorsan kivitelle érleli. Tisztelettel felkérjük mlgs. br. Apor Károly urat, a „Büdös” fürdő jelenlegi tulajdonosát, miszerint felszólalásunkat tekintetbe véve, ez irányban intézkedni sziveskedjék és a fürdő-biztosságot a behoandó óvintézkedések pontos megtartására kötelezze, ellenkező esetben kénytelenek lennénk ezen veszélyes állapot megszüntetése végett az illetékes hatósághoz fordulni. Többen.

— Köszönetnyilvánítás. Csákyai Fülöp, Sándor városunkban időző szabászatanító, a háromszékmegei „Erzsébet” árvaleány nevelő intézet két növendékét az általa feltalált és 10 nap alatt teljes jó sikerrel megtanulható szabászatra minden díj nélkül megtanította. Midőn ezen dicsőretre nem szoruló hazafias tettet a nyilvánosság terén megköszönjük el nem mulaszhatjuk öt és módszerét a megérdemelt pártolásra ajánlani. K.-Vásárhelyt, 1882. június 22-én Báro Szentkereszt Stephane, elnök. Nagy Károly, intézeti igazgató.

— A háromszékmegei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet f. tanévi zárvizsgája július 3-án d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig óráig az intézet helyiségében fog megtartatni, melyre az érdeklődők s az intézet pártfogói, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. K.-Vásárhelyt, 1882. június 22-én. Az intézet iskolaszéke.

— A csikszeredai elemi népiskola f. hó 20-án tartotta meg jünialisát. Több eféle mulatságnak voltunk már az idén tanui, de közülük egyről sem mondhatjuk oly méltán el, hogy „kitűnően sikerült”, mint erről. S ez kizárólag a két rendező tanítónő és tanító kollégáik érdeme, kik tapintatos rendezéssel oly ügyesen el tudták simítani azokat a csinált akadályokat, melyek publikumunk nagy részének, sajátos magatartásánál fogva, nálunk a polgári elem, az u. n. „uri osztály” együtt mulatását lehetetlenné szokták tenni. Hogy mily módokkal érhetők el ezt, annak elmondására, bár a jövőre nézve mi is igen tanulságosnak tartjuk, most nincs terünk. Ez alkalommal csak konstatálni akartuk a fényes sikert, hogy reá utalhassunk a kárpótlásra, melyet benne a rendezőség nagy mérvű fáradozásaiért hisszük, hogy feltalál.

— Csik-Csátoszeg és Szentsimon, továbbá Pálfalva és Csomortán községek erdeiben a medvék és farkasok közelebből annyit kárt tettek, hogy az említett községek hajtóvadászat engedélyezésének kiesz-közlele iránt folyamodtak a megyei törvényhatósághoz.

— A Csik-Taploca és Somlyó községek

tulajdonához tartozó ugynevezett „Nagy erdő” ez évi fűtermése, jövő július hó 1-én a csikszeredai szolgabírósnál a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

— A „Budapesti Hírlap”-ot, melynek hirdetését lapunk 4-ik oldalán találják olvasóink, e helyen is melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. A „Budapesti Hírlap” ez idő szerint egyike a leggondosabban szerkesztett fővárosi lapoknak, mely változatos, élénk tartalmaért méltán megérdemli azon pártfogást, melyben a magyar olvasó közönség mindaddig részesíté.

Gazdaság és kertészet.

A burgonyának magról tenyésztésére vonatkozólag egy amerikai gazda legjobbnak tartja a burgonya almáját szétterítve a magvakat kimosni és megszáritani, mint a paradicsomét. A magvat tavasszal melegágyba kell vetni, s mikor a növények négy hüvelyk nagyságot elérték, fészkekbe ültetni, egy fészekbe négyet-négyet rakva. — A művelés ugyanaz, mint a közönséges burgonyánál. Ilyformán magról oly gumókat lehet össze termeszteni, hogy piacra lehet őket vinni. A magról termesztett burgonyát igen jó tavasszal ültetésre felhasználni, mert ez a sokféle bajnak legjobban ellenáll, e mellett a magról nevelés mellett igen kitűnő új válfajokra tehetni szert.

A levéltetvek és más kártékony rovarok kiirtására a petroleumot felette gyakran ajánlják, a gyümölcstenyésztésnél azonban hozzá folyamodni nem lehet. Legkártékonyabban hat a szilva- és almafákra, valamivel erősebbnek látszanak a cseresznye és körtefa. Minden csepp petroleum, mely a kéregre hull, felszívatik, mint a tiszta itatóspapir által; áthatol valamennyi edényben, gyakran gátolja nedv áramlását s így a virágok és gyümölcsök lehullását idézi elő. Két málnabokorról, melyet 0-25 liter petroleumot tartalmazó vízzel befecskendeztek, minden gyümölcs lehullott, a levelek pedig részben vagy egészben elszáradtak. Hasonlóképen elhalnak a gyenge sarjak is, ha petroleummal befecskendeztetnek. Tehát inkább a levéltetű, mint petroleum.

A szalmának talán legkülönbözőbb felhasználási módját találták fel közelebb Amerikában, t. i. kocsi-kerekeket készítenek belőle. A szalmából előbb papírt készítenek, melyekből 26—42 hüvelyk átmérőjű karikát vágnak, s közepén kifurva, több ílyet összeragasztanak s vizsajto óriás nyomása alatt (1000 font egy hüvelykre) összesajtolnak. Ezen kerekeket aczél talpakkal ellátva, aczél-lemezek és pántokkal megerősítve, 80 dollárért adják el, míg a vas-kerekek csak 15 dolláron kelnek. A papir-kerekek előnye az, hogy a vasuti-kocsik rázkódását nem adják tova a tengelynek, s így a törések és más bajok elő nem fordulnak. Ezen papir-kerekek el nem törnek, míg a vas-kerekek törése gyakori. Egy vas-kerek 100,000 mérföldet képes megenni, míg a papir-kerek 400,000—500,000 mérföldet jár be addig, míg talpa elkopik, mit azonban kevés költséggel ujjal lehet felszerelni. Ilyen formán a szalma értéke rövid idő alatt magasabbra emelkedhetik az általa termelt magnál. Amerikában a nagyobb városok és szalmapipar-gyárak körül egy hold rizsszalma 30 dollár, tehát több, mint magáé a rajta termett rizs.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz, Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Nyilatkozat.

Dr. Nagy Sámuel ur megkérésére T. Solymosi János székelyudvarhelyi gyógyszerész urat. ezen utóbbi által felünk ellenében elkövetett becsületsértés ügyében, f. hó 15-én provocáltuk s elégtételadás végett felszólítottuk. T. Solymosi János ur kihívásunkat segédei által elfogadta, golyóváltásra mai nap reggeli 7 óráig tűzvén ki. Mi alólítottak és felünk a kitűzött helyen és időben megjelentünk; 61 perezig várakoztunk eredménytelenül, mert T. Solymosi János ur nem tartotta lovagias kötelességének sértő szavaiért elégtételt adni.

Miről kiadtuk Sz.-Udvarhelyt 1882. június hó 17-én ezen nyilatkozatunkat.

Dr. Kádbé Ferencz. Gotthárd János.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Gutjahr és Müller

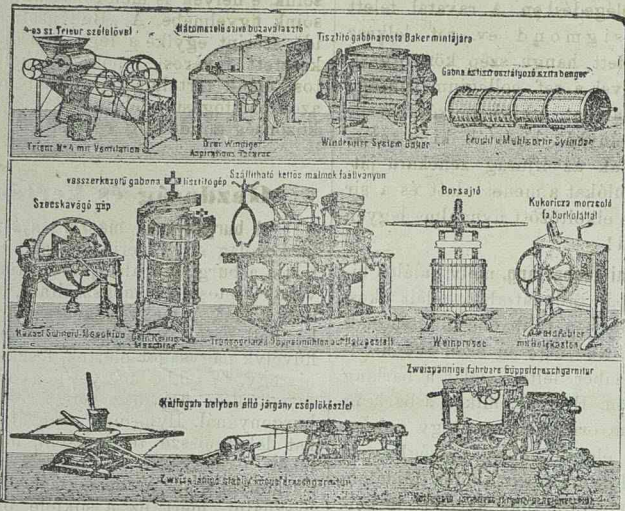
BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

6—30

Trieurök gazdaság számára:

Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukoricza-morzsolók, Szecskavágók, Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályozó hengerek, Koptató gépek.

Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrészek, u. m.: Transmissiók, Szikerekek,

Rosta-lemezek:

Cséplőgép-rosták, Liszthenger-sziták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek, stb. stb.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Szám. 786.

1882.

Pályázat.

A csikszeredai szolgabírói járásban, Csik-Csatóság, Mindszent, Szent-Imre, Szt.-Király, Szent-Simon, Szent-Lélek és Zsögöd csoportosított községekből álló közegészségi kör részére, Szt.-Király székhellyel, állandósított körorvosi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

A körorvos fizetése évi 600 ft, szabad szállás- vagy ennek megfelelő évi 50 ft szállás-díjból áll; az orvos továbbá jogosítva van a gyógykezeléseknél meghatározott mérsékelt díjak vehetésére is.

A pályázni jogosultak kellőleg felszerelt folyamodványokat folyó évi július hó 20-ig alólírt szolgabíróhoz beadhatják.

A járási szolgabíró.

Csik-Szeredán, 1882. június hó 14

Székely Endre,

3—3 szolgabíró.

Szám 3/1882. közp.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város központi választmányának 1882. június 24-én tartott ülésének 3. sz. a. határozata következtében közhírré tétetik az, hogy az 1883-ik évre készített követválasztók névjegyzéke 1882. július 5—15-ig a tanácsház termében a hivatalos órák alatt ki lesz téve, mely idő alatt a névjegyzék kiigazítása iránti kérelmek beadhatók.

Továbbá 1882. július 16—25-ig a fenn jelzett névjegyzékre beadott kérelmekre az észrevételek az 1874. XXXIII. t. cz. 53. §-a értelmében elfogadtatnak.

Kézdi-Vásárhely város központi választmányának 1882. június 23-án tartott üléséből.

Szöcs József, Molnár Dénes,

polgármester. jegyző.

1—3

Előfizetési fölhívás

„BUDAPESTI HIRLAP”

ezimű politikai napilap

1882-ik évi július-decemberi folyamára.

A „BUDAPESTI HIRLAP” a legoliosabb fővárosi politikai, gazdasági és szépirodalmi napilap, megjelenik minden nap, tehát **hétfőn és ünnep utáni napokon is** 12—16 oldalnyi tartalommal.

Á r a :

Egy évre	14	frt — kr.
Félévre	7	„ —
Negyedévre	3	„ 50 „
Egy hónapra	1	„ 20 „

Beosztása figyelemmel van arra, hogy a politika, a társadalom, a művészet, az irodalom s a **közönség mindennemű érdeklődésének köre** arányosan képviselve legyen benne. A közintézetek, a nyilvános társaságok, a hatósági élet és a magánszórakozás szolgálatában egyaránt kíván a „Budapesti Hirlap” buzgólnodni. Tekintettel van azonképen arra, hogy a család minden tagja, a komolyabb férfiak és a gyöngédebb izlésű hölgyek egyaránt találjanak benne magoknak rovatot: oktató, mulattató s ismeretejesztő közleményeket.

A „BUDAPESTI HIRLAP” politikai magatartásának irányzója a magyar nemzeti érdekek ápolása mindenek felett.

A „Budapesti Hirlap” pártkötélékbe semmi körülmények között nem lép, de sőt fentartotta magának minden oldallal szemben a **nemzeti érdekek, a magyar politika igazainak** maga szabad és független meggyőződése szerinti hangoztatását.

A magyar kultúra védelmének harezosai e lap dolgozó társai, méltányosak a törekvéssel, intők a mulasztással, kiméletlenek a rosszakarattal szemben.

E mellett elsőrendű gondja a szerkesztőségnek, hogy a **Budapesti Hirlapban** e lap olvasói oly közlőnyt kapjanak kezükbe, **mely a versenyt minden tekintetben bármely belföldi vagy külföldi lappal fölvehesse, az összehasonlítást kiállja**, kiállja ugy közleményeinek gyorsasága, hitelessége és kimerítő volta, mint írónak kvalifikációja tekintetében.

Írányunk helybenhagyása, fáradozásaink megjutalmazása gyanánt áll mellettünk az a példátlan felkarolás, mely a magyar hirlapalapítás történeteiben hasztalan keresi párját, mely egy évi fennállás után a „Budapesti Hirlap”-ot a legolvasottabb magyar napilapok sorába emelte, s melyért a lap szerkesztősége örök halára kötelezettnek érzi magát diszes közönségével szemben.

Azért fordulunk bizalommal a tisztelt olvasó közönséghez és kérjük becses támogatását vállalatunknak, mely hivatva van arra, hogy hazánkban a hasonló német vállalatok kártékony elszaporodásának hathatósan útját vágja.

A „Budapesti Hirlap” irányezikkeit rendesen

KAAS IVOR báró és RÁKOSI JENŐ

írják.

Egyéb gazdag közleményei mellett közöl e lap rendesen egy-egy érdekfeszítő regényt a legjobb szerzőktől, eredeti és külföldi felváltva. Így legközelebb megkezdjük gróf **Teleki Sándornak** „Garibáldi alatt” ezimű érdekfeszítő emlékiratát.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalához (kalap-utcza 16. sz.) küldendők.

CSUKÁSSI JÓZSEF,

RÁKOSI JENŐ,

a „Budapesti Hirlap”
kiadó-tulajdonosai

2—3

CSUKÁSSI JÓZSEF,

a „Budapesti Hirlap”
felelős szerkesztője.